

Jelentés a 2021-ben egyszerűsített foglalkoztatás keretében tervezett foglalkoztatottak számáról

Amennyiben egy munkáltató egyszerűsített foglalkoztatás (EFO) keretében tervezi közfoglalkoztatottak alkalmazását, szándékát bejelentheti a tervezett foglalkoztatás helye szerint illetékes megyei kormányhivatalnál, vagy polgármesternél.¹ Az általa tervezett EFO helyét, a foglalkoztatni kívánt létszámot, valamint a foglalkoztatás tervezett ütemezését adott év október 31-éig jelentheti be a következő év május 1-je és október 31-e közötti időszakra vonatkozóan.

A megyei kormányhivatal minden év november 30-áig továbbítja a közfoglalkoztatásért felelős miniszter részére az összesített igényeket. Az adatgyűjtés célja az, hogy a közfoglalkoztatók a programjuk tervezése során figyelembe tudják venni a mezőgazdasági idénymunka közfoglalkoztatottak számára megnyíló helyi lehetőségeit, a mezőgazdaságban tevékenykedő munkáltatók pedig megfelelő létszámú munkaerőhöz jussanak a szezonmunkák idején.

A 2020. október végéig bejelentett igények szerint **2021. május-október közötti időszakára mindösszesen 6 megyében, 39 munkáltató 1 130 fő egyszerűsített foglalkoztatását tervezte.** Az igényelt, mindösszesen 20 033 embernap jelentősen elmaradt az előző évi bejelentéstől (az előző évi embernap alig 7%-át, míg a két évvel korábbi igények 3,5%-át teszi ki).

Az egyszerűsített foglalkoztatás kiterjedtsége 2020-ban

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatai alapján **2020. május-október időszakban átlagosan, havonta 301,5 ezer fő dolgozott egyszerűsített foglalkoztatás keretében.** Az ágazati megoszlást vizsgálva megállapítható, hogy a **mezőgazdasági idénymunkában dolgozók száma 2020 ugyanezen időszakában, havi átlagban 45,2 ezer fő volt, arányuk pedig az összes egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók számán belül 14,9%-ot tett ki.** Az EFO-ban dolgozók nagy többségét változatlanul (83,2%) 2020-ban is az alkalmi munkát végzők adták. A **ledolgozott napok száma** ebben az évben meghaladta a **14,5 milliót**, aminek 18,5%-át a mezőgazdasági idénymunka, 79,7 %-át pedig az alkalmi munka adta.

A foglalkoztatotti létszám előző évihez képesti mintegy 6%-os csökkenését a ledolgozott napok kismértékű növekedése (0,7%) kísérte. Az EFO-ban alkalmazott létszám visszaesésének oka jól látszik, ha a különböző ágazatok részarányának változását vizsgáljuk: a pandémiával való összefüggést valószínűsíti az, hogy a mezőgazdasági idénymunkában foglalkoztatottak létszáma csökkent a legkisebb mértékben, s így ennek az ágazatnak a részaránya növekedett az előző évihez képest. A ledolgozott napok számának 2020-as emelkedése az alkalmi munkában ledolgozott napok számának a másik három ágazat csökkenését ellensúlyozó növekedésének következménye.

---

¹ Ld. 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról

Egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók átlagos érintett létszáma, fő (egy fő egyszer szerepel egy hónapban)					
	2016. máj.– okt.	2017. máj.– okt.	2018. máj.– okt.	2019. máj. – okt.	2020. máj.– okt.
mezőgazdasági idénymunka	59 696	57 833	52 909	46 740	45 202
turisztikai idénymunka	4 711	5 611	5 866	6 334	4 518
alkalmi munka	199 547	225 832	250 731	265 018	250 870
filmipari statiszta	2 851	2 258	1 941	2 357	897
Összesen	266 805	291 534	311 447	320 448	301 486
<i>előzetesen bejelentett EFO igény</i>		1 589	5 251	6 235	3 060

Forrás: NAV

Ledolgozott napok száma (embernap)					
	2016. máj.– okt.	2017. máj.– okt.	2018. máj.– okt.	2019. máj. – okt.	2020. máj.– okt.
mezőgazdasági idénymunka	3 191 390	3 172 097	2 986 805	2 684 442	2 678 820
turisztikai idénymunka	259 583	286 973	306 988	330 264	236 013
alkalmi munka	8 186 720	9 424 055	10 631 854	11 313 952	11 531 516
filmipari statiszta	43 142	36 908	26 924	43 482	28 142
Összesen	11 680 835	12 920 033	13 952 571	14 372 140	14 474 491

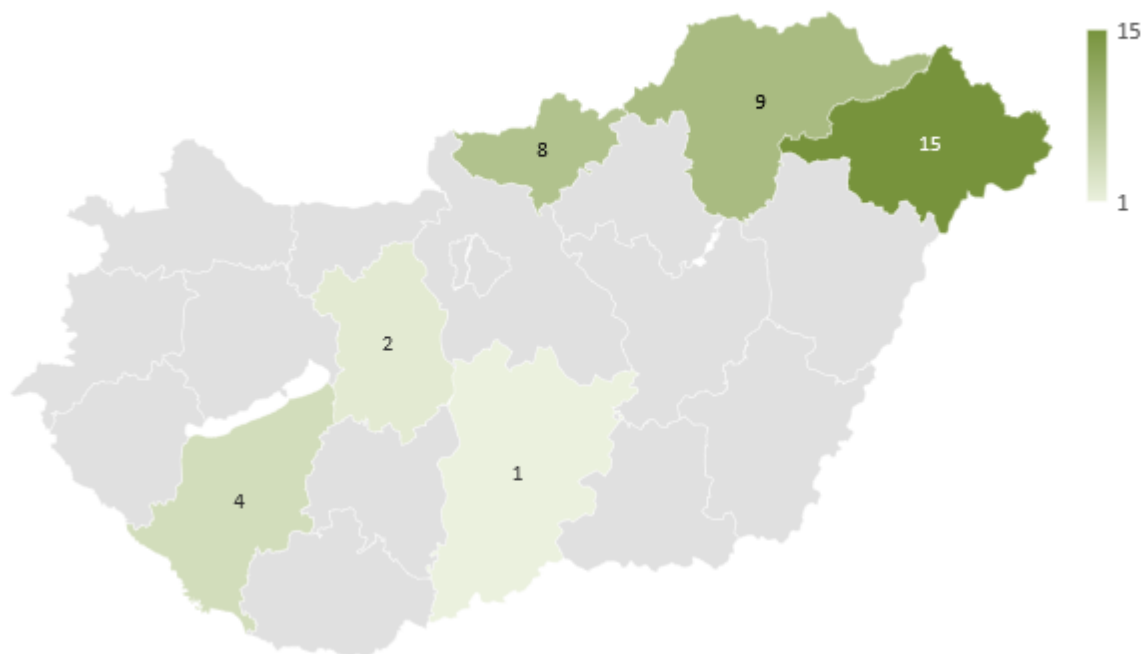
Forrás: NAV

A bejelentések elterjedtsége 2020-ig folyamatosan javult, hiszen 2017 és 2019 között az egyre magasabb EFO foglalkoztatotti létszámhoz képest alacsony, de javuló arányt mutattak a bejelentések (2017:0,5%,2018:1,6%,2019:1,9%). Ráadásul a növekvő számú bejelentés többsége az egyre csökkenő arányú mezőgazdasági idénymunkára vonatkozott. A kedvező tendencia ugyanakkor 2020-ban megtorpant. 2019. október 31-éig a kormányhivataloknak havi átlagban 3 060 olyan személyt jelentettek le, akiket a következő év május-októberi időszakában a munkáltatók egyszerűsített foglalkoztatás keretei között kívántak alkalmazni. Ez az előző évi bejelentések létszámának kevesebb, mint fele volt. **Az előzetesen bejelentett létszám 2020 vizsgált időszakában a ténylegesen EFO-ban foglalkoztatottak mindössze 1,5%-át tette ki. Az embernapok tekintetében a bejelentések némileg nagyobb részt fedtek le: 2019-ben 3,9%-t, 2020-ban pedig 2%-t tettek ki az összes EFO-ban ledolgozott napok számában.**

EFO tervezés 2021-re²

Míg 2016-ban csupán 29, 2017-ben 447, 2018-ban már 631 **munkáltató** jelezte az illetékes kormányhivatalnak vagy a polgármesternek, hogy a rákövetkező évben egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatna dolgozókat. 2019-ben ez az emelkedés megtorpant, 2020-ra csupán valamivel több, mint 200 munkáltató jelezte EFO igényét, **2020-ban pedig a bejelentést tevő munkáltatók száma az előző évinek alig egyötödére, 39-re csökkent.** A korábbi 7 helyett 6 megyéből (Bács-Kiskun Borsod-Abaúj-Zemplén, Fejér, Nógrád, Somogy és Szabolcs-Szatmár-Bereg), jelezték munkáltatók munkaerőigényüket, a legtöbben (15 munkáltató) Szabolcs-Szatmár-Beregből.

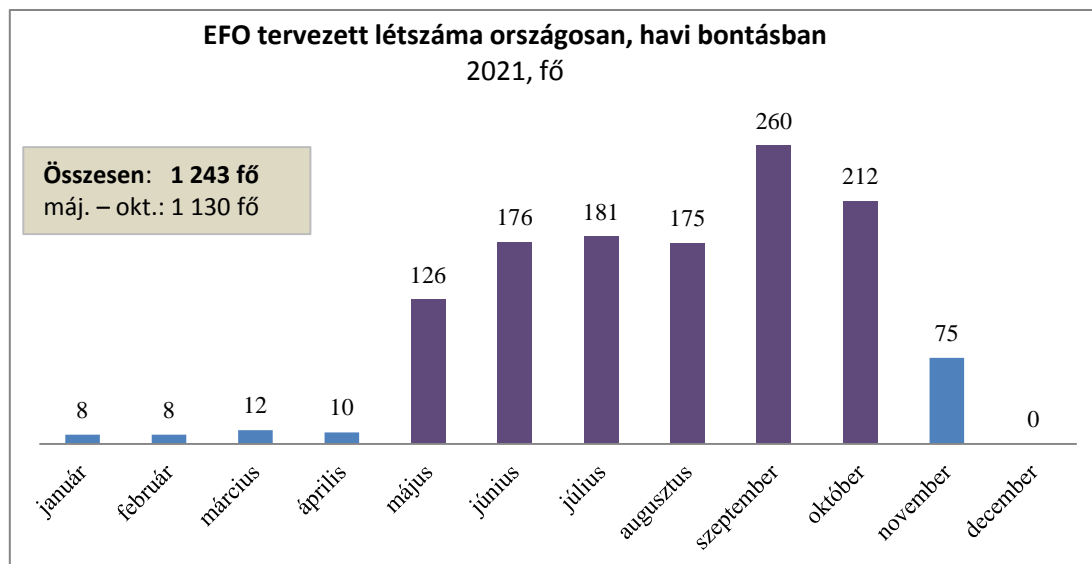
**Közfoglalkoztatottakat egyszerűsített foglalkoztatásban alkalmazó munkáltatók száma,
2021. május-október**

Forrás: Belügyminisztérium

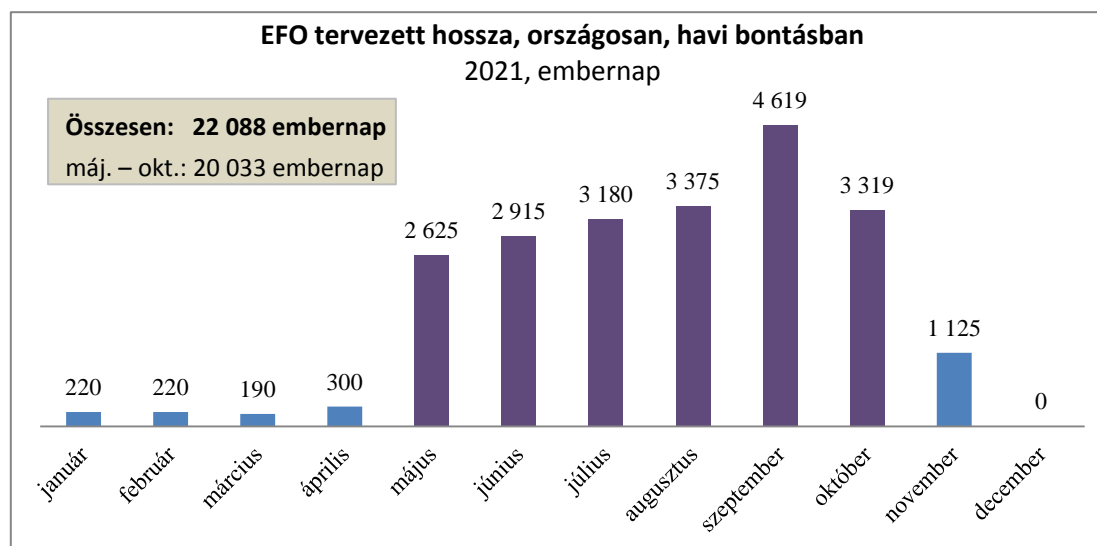
A jogszabály május 1-je és október 31-e közötti időszakra tervezett EFO-s munkaerőigények jelzését fogalmazta meg. Az ezen időszakon kívül eső hónapok számbavétele statisztikailag nem megfelelő (csak néhány megye adott számot ezekről), így az elemzés további részében külön kezeljük a május és október közé eső adatokat.

² Annak ellenére, hogy az esetszám nem indokolja a következőkben olvasható, minuciózus elemzést, a tendenciák követése érdekében a jelentés a korábbi elemzések szempontjai szerint készült.

Forrás: Belügyminisztérium (az adatszolgáltatást érintő hónapok: május–október)

Az illetékes hivatalokhoz beadott igények alapján a munkáltatók **2021. május 1-je és október 30-a közötti hat hónapban összesen 1 130 fő egyszerűsített foglalkoztatás keretében történő foglalkoztatását tervezik.** Ez alig 6%-a az előző évi bejelentéseknek (17 231 fővel kevesebb, mint az előző évben). Az egy hónapra jutó átlagos havi tervezett létszám a 2020. május és október közötti időszakra vonatkozóan 3,1 ezer fő volt, 2021 hasonló időszakára pedig **188,3 fő.** A bejelentést tevő foglalkoztatók **szeptemberre tervezték a legnagyobb, 260 fő közfoglalkoztatottat érintő egyszerűsített foglalkoztatást,** ez az érték is mindössze egyharmada a 2019. szeptemberi létszámának.

Forrás: Belügyminisztérium (az adatszolgáltatást érintő hónapok: május–október)

Az egyszerűsített foglalkoztatás 2021 májusa és októbere közé tervezett hossza összesen 20,0 ezer embernapot tesz ki. Ennek négytizede (39,5%-a, összesen 8 720 nap) a három kiemelkedő hónap (augusztus, szeptember, október) időszakára esik. Ezen belül is különösen magas, 4,6 ezer embernap a szeptemberre tervezett EFO. Havi átlagban az embernapok száma 3,3 ezer napot jelent. E tervezett foglalkoztatás mértéke a vizsgált hat hónap átlagában mindössze 9,1%-a az előző évinek, és 3%-a a két évvel korábbi mértéknek.

Az egy főre tervezett foglalkoztatás hossza május és október közötti időszakban havonta átlagosan 17,9 nap lesz. (A bejelentők 2020 májusa és októbere között havonta átlagosan 15,9 nap egyszerűsített foglalkoztatást terveztek.)

A foglalkoztatók által 2021. május 1. és október 31. között egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatni kívánt létszám megyénként és havonta							
munkavégzés megyéje	május	június	július	augusztus	szeptember	október	2021. május-októberi időszak átlaga
Bács-Kiskun	0	0	0	0	4	0	0,7
Borsod-Abaúj-Zemplén	41	71	55	52	149	148	86,0
Fejér	1	0	5	5	0	0	1,8
Nógrád	15	42	52	57	40	18	37,3
Somogy	45	60	45	30	10	0	31,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	24	3	24	31	57	46	30,8
Összesen	126	176	181	175	260	212	188,3

Forrás: Belügyminisztérium

2020-ban az egyszerűsített foglalkoztatást tervezők közül a legtöbben – ahogyan az előző évben is – Szabolcs-Szatmár-Bereg éltek a bejelentés lehetőségével, de a **Borsod-Abaúj-Zemplén megyében volt a legnagyobb a foglalkoztatni tervezett létszám.** Utóbbi megyéből jelezték az összes igény vizsgált időszakra számított átlagának 45,6%-át, átlagosan 86 főt havonta.

EFO keretében foglalkoztatni kívánt létszám május-októberi időszakban átlagosan, fő					
munkavégzés megyéje	2017	2018	2019	2020	2021
Bács-Kiskun	11	20	0	0	1
Borsod-Abaúj-Zemplén	55	184	218	88	86
Fejér	4	4	0	3	2
Jász-Nagykun-Szolnok	792	1 452	1399	546	0
Nógrád	30	44	40	40	37
Pest	-	54	0	5	0
Somogy	8	13	68	2	32
Szabolcs-Szatmár-Bereg	203	2 932	4510	2377	31
Összesen	1 589	5 251	6 235	3 060	188

Forrás: Belügyminisztérium

A táblázatból látszik, hogy az igénybejelentésekkel érintettek számának ezévi nagy csökkenése nagyrészt két, korábban jelentős számú igénybejelentést küldő megye megváltozott munkáltatói magatartásának következménye. Jóllehet az elmúlt évek jelentései arról számoltak be, hogy az EFO bejelentésének lehetőségével egyre kevesebb megyében élnek a munkáltatók, megállapították az is, hogy **Szabolcs-Szatmárban-Bereg** általános, **Jász-Nagykun-Szolnok** megyében pedig jelentős igény mutatkozik a közfoglalkoztatás és az időnyomunka munkaerő-szükségletének igénybejelentéseken keresztül történő összehangolására. 2020-ban e két megye munkáltatói is csak igen visszafogottan éltek az igénybejelentések adta lehetőséggel.

A foglalkoztatók által egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatni kívánt létszám és embernapiak havi átlaga foglalkozásonként						
FEOR-08	2019		2020		2021	
	Létszám	Embernap	Létszám	Embernap	Létszám	Embernap
1312 - Ipari tevékenységet folytató egység vezetője	0	0	0	0	1	15
6122 - Baromfi tartó és tenyésztő	0	0	0	0	4	40
5113 - Bolti eladó	0	0	0	3	0	0
5133 – Pultos	0	0	0	0	2	5
5222 - Segédápoló, műtőssegéd	0	0	0	0	0	3
6114- Szőlő-, gyümölcsstermesztő, szüretelő	40	818	63	1 276	0	0
6113- Zöldségtermesztő	33	283	0	0	0	0
6119 - Egyéb növénytermesztési foglalkozású	0	0	84	1 808	0	0
7112- Gyümölcs- és zöldségfeldolgozó, -tartósító	8	167	62	1 301	2	33
8421 - Mezőgazdasági, erdőgazdasági, növényvédő gép kezelője	0	0	1	15	0	0
7114- Pék, édesipari termékgyártó	6	88	0	0	10	150
8417-Tehergépkocsi-vezető, kamionsofőr	3	17	0	0	4	60
9112-Intézményi takarító és kisegítő	3	61	0	0	0	0
9119- Egyéb takarító, kisegítő	0	0	2	8	4	60
9225- kézi csomagoló	0	0	4	60	10	145
9236- Konyhai kisegítő	3	57	0	0	0	0
9239- Egyéb, máshova nem sorolható egyszerű szolgáltatási és szállítási foglalkozású	231	3 734	10	111	1	15
9310- Egyszerű ipari foglalkozású	393	7 805	419	7 975	0	0
9329-Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	0	0	3	50	3	17
9331-Egyszerű mezőgazdasági foglalkozású	5 514	82 120	2 412	36 451	148	2797
Összesen	6 235	95 149	3 060	49 057	188	3 339

Forrás: Belügyminisztérium

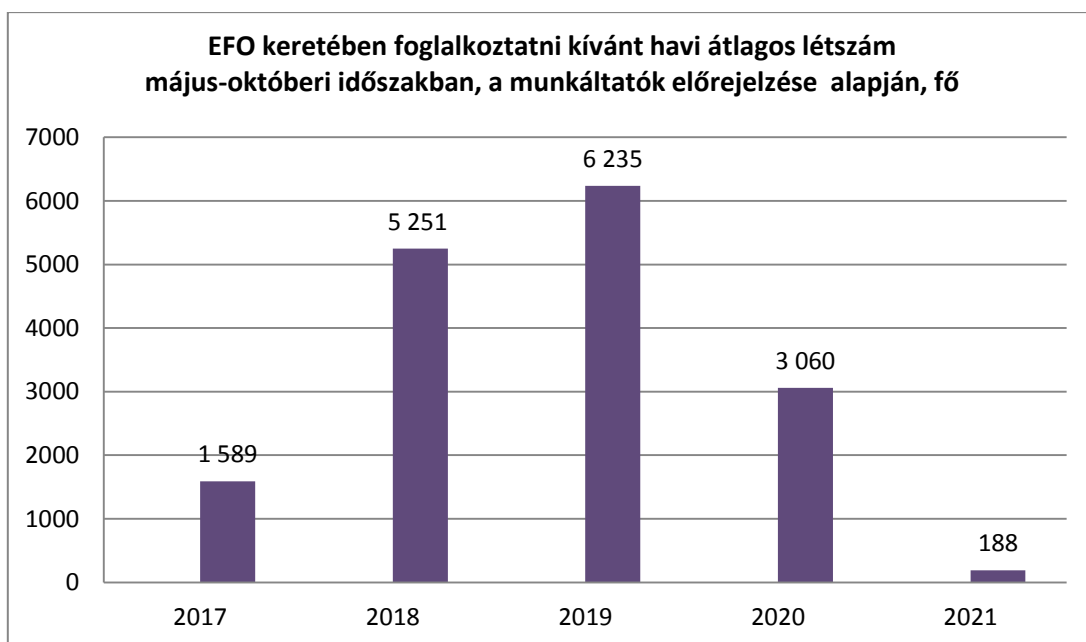
A 2021-re bejelentett igények túlnyomó többsége, 148 fő (78,7%) egyszerű mezőgazdasági munkát végzők foglalkoztatására vonatkozik. Ez a létszám jelentősen elmarad a 2020-ra bejelentett átlagos 2 412 főtől. 2021-ben a pékek és édesipari termékgyártók, illetve a kicsomagolók iránt mutatkozik a még jelentősebb kereslet, de az ezen munkakörökben érintett 10-10 fő az összes igény 5-5%-át teszi ki. A legnagyobb számban

foglalkoztatni tervezett egyszerű mezőgazdasági foglalkozásúak átlagosan 19 napot dolgoznak majd, ennél kevesebbet, 15, illetve 14,5 napot dolgoznak majd átlagosan havonta a pékek és édesipari termékgyártók, illetve a kézi csomagolók.

2020. október 31-ig összesen 130 bejelentés érkezett a 2021 májusa és októbere közé tervezett egyszerűsített foglalkoztatásról. Ennek jelentős többségét a foglalkoztatók a foglalkoztatási szervezetnél, 19%-át (25-t) pedig a polgármesteri hivatalnál jelentették be. **A polgármesteri hivatalban eszközölt bejelentések aránya növekvő**, hiszen 2016-ben még minden jelzés a foglalkoztatási szervezethez érkezett, 2017-ben az esetek 1,2%-ában, 2018-ban az esetek 2,6%-ban, 2019-ben pedig az esetek 2,8%-ában a polgármestereken keresztül történt az adatszolgáltatás.

Összegzés

- A bejelentések elterjedtsége 2018-ig folyamatosan javult – ekkor jelenették be a legmagasabb létszámot 2019-re vonatkozóan –, de a kedvező tendencia ekkor megtorpant. **Az előzetesen bejelentett létszám a 2020 vizsgált időszakára vonatkozóan a ténylegesen EFO-ban foglalkoztatottak mindössze 1,0%-át tették ki.**

Forrás: Belügyminisztérium

- A bejelentések száma, már 2019-ben felére zuhant, **2020-ban pedig alig éltek a munkáltatók a lehetőséggel: a munkáltatók 2021. május 1-je és október 30-a közötti hat hónapra összesen 1 130 fő foglalkoztatását tervezik.** Az egy hónapra jutó átlagos havi tervezett létszám 188 fő, ez alig 2%-a a 2019-re vonatkozó csúcslétszámnak. A bejelentést tevő foglalkoztatók szeptemberre tervezték a legnagyobb, 260 főt érintő egyszerűsített foglalkoztatást.

- Ugyanakkor **az egy főre tervezett foglalkoztatás hossza** május és október közötti időszakban **havonta átlagosan 17,9 nap lesz.**
- A bejelentést tevő munkáltatók számának 2019-ig történő emelkedése a tavalyi évben megállt, s az illetékes kormányhivatalnak vagy a polgármesternek **2021-re csupán 39 munkáltató jelzett, hogy egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatna dolgozókat.** (Az előző évben több mint kétszázan jelezték igényeiket.)
- A bejelentést tevő **munkáltatók többsége** (10 a 39-ből) - **a foglalkoztatás helyeül Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamely települését jelölte meg, s ebből a megyéből jelezték a legnagyobb létszámigényt is** (az összes igény vizsgált időszakra számított átlagának 45,7%-át, átlagosan, havonta 86 főt).
- A 2021-re **bejelentett igények túlnyomó többsége**, átlagosan 148 fő (78,5%) **egyszerű mezőgazdasági munkát végzők foglalkoztatására vonatkozik.** A második helyen átlagosan 10-10 fővel (13,7%-kal) a pék, édesipari termékgyártók, valamint a kézi csomagolók állnak.
- A tendenciájában csökkenő számú EFO igény mögött több tényező állhat:
  - a jelentősen lecsökkent és megváltozott összetételű közfoglalkoztatottak közül kevesebb munkaerőre tartanak igényt a munkáltatók. A közfoglalkoztatottak összetétel-változásának meghatározó eleme lehet, a munkáltatók által leginkább keresett idősebb, gyakorlattal rendelkező, minőségi munkát végezni hajlandó közfoglalkoztatottak nyugdíjba vonulása.
  - a közfoglalkoztatottak 2,5-szeresét kitevő nyilvántartott álláskeresők állományából kisebb bürokráciával tudnak egyszerűsített foglalkoztatásba lépni,
  - a munkáltatók ismerik a potenciálisan náluk dolgozni tudó, akaró (kipróbált) embereket, köztük közfoglalkoztatottakat, akiket informális csatornákon keresnek meg. A közfoglalkoztatók az elmúlt években hozzászórtak a környék mezőgazdasági vállalkozói felől jelentkező igényekhez és a bürokratikus bejelentési procedúra nélkül is számolnak néhány közfoglalkoztatott potenciális idénymunkájával. A helyi alkuk, informális együttműködések rendszere az elmúlt években kiépült.
  - a legerősebb hatás abban lehet, hogy a kézi munkaerőt felváltó gépesítések egyre több mezőgazdasági munkáltatónál zajlottak az utóbbi években.
- Az ideji visszaesés a csökkenő tendenciával aligha magyarázható. **A foglalkoztatási-igény drasztikus visszaesése összefügghet azzal, hogy a munkáltatók a pandémia miatt 2020 nyarán azoknak a „jó” idénymunkásoknak a kapacitásával is rendelkezhettek, akik korábban külföldön vállaltak munkát.** A jövő évi igényeiket alapozhatják erre a tapasztalatra, esetleg olyan megkötött, vagy kilátásba helyezett megállapodásokra, amik az érintett szezonális munkásoknak kedvezőbb feltételeket kínálnak, s ezzel az itthoni munkavégzésük valószínűségét növelik.